

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนบ้านแม่อ่อนใน อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ดำเนินการวิจัยตามรายละเอียด ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายการวิจัย
2. ขั้นตอนการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมายการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายของการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 9 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูจำนวน 10 คน สถานักเรียน จำนวน 8 คน รวมทั้งสิ้น 28 คน ผู้วิจัยคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักโดยใช้วิธีเจาะจง (Purposive Sampling)

ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาสภาพบริบทโรงเรียนโดยการวิเคราะห์เอกสารและรายงานผลการประเมินการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านแม่อ่อนใน อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้แบบบันทึกเอกสาร
2. ศึกษาสภาพการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่โรงเรียนบ้านแม่อ่อนใน โดยใช้วิธีการระดมสมอง (Brain Storming) เพื่อโดยระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบันของโรงเรียนบ้านแม่อ่อนใน ในประเด็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การมีส่วนร่วม การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่โรงเรียนชุมชนบ้านแม่อ่อนใน

3. สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เกี่ยวกับการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนบ้านแม่อ่อนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แบบสัมภาษณ์

4. ดำเนินการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนบ้านแม่อ่อนใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

5. สรุปผลโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Groups) จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 9 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูจำนวน 10 คน นักเรียน จำนวน 8 คน รวมทั้งสิ้น 28 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

1. แบบวิเคราะห์เอกสาร
2. แนวทางการระดมสมอง
3. แบบสัมภาษณ์
4. แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

ขั้นตอนการสร้างและหาประสิทธิภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาประสิทธิภาพเครื่องมือตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. แบบวิเคราะห์เอกสาร แนวคำถามการระดมสมอง แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย จากเอกสาร ตำราและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูในการสร้างฐานข้อมูลแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ขั้นที่ 3 กำหนดประเด็นหลักและประเด็นย่อยของคำถามหรือข้อความให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ขั้นที่ 4 ศึกษาวิธีการสร้างแบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์ แนวทางการระดมสมอง และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม กำหนดรูปแบบของเครื่องมือประเภทนั้น ๆ

ขั้นที่ 5 กำหนดข้อความหรือข้อความในแต่ละประเด็นให้เหมาะสมและสอดคล้องกับประเด็นสำคัญแต่ละประเด็น

ขั้นที่ 6 สร้างข้อความหรือข้อความและเรียงลำดับ

ขั้นที่ 7 นำแบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์ แนวทางการระดมสมอง และแบบบันทึกการสนทนากลุ่มไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ และทำการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับจุดประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence หรือ IOC) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 ทุกฉบับ แสดงว่าเครื่องมือมีความถูกต้อง มีความเหมาะสมทางภาษา มีข้อความสอดคล้องกับประเด็นที่จะศึกษา และสามารถวัดได้ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการศึกษา

ขั้นที่ 8 ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะ

ขั้นที่ 9 จัดพิมพ์ทำเป็นฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือน มีนาคม 2560 ถึง ตุลาคม 2560

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร การระดมสมอง การสังเกต และการสัมภาษณ์มาจัดหมวดหมู่ ตรวจสอบข้อมูลและหาข้อสรุปโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และเขียนบรรยายเชิงพรรณนา